

Kópavogi, 30. mars 2023
23031131/004.01 ÁAK

Efni: Umsögn Kópavogsbæjar vegna endurskoðunar á lögum um jöfnunarsjóð sveitarfélaga (mál 64/2023)

Þann 10. mars 2023 birtist í samráðsgátt stjórnvalda drög að frumvarpi til nýrra heildarlaga um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga, byggð á niðurstöðu starfshóps um endurskoðun á regluverki Jöfnunarsjóðs.

Um leið og Kópavogsbær styður endurskoðun á reglum um Jöfnunarsjóð sem meðal annars miðað því að gera kerfið gagnsærra og bæta gæði jöfnunar verður sveitarfélagið að gera alvarlegar athugasemdir við að í frumvarpsdrögum er lagt til að nýti sveitarfélag ekki útsvarshlutfall að fullu komi til skerðingar á framlögum úr Jöfnunarsjóði sem nemi vannýttum útvarstekjum. Slíkt fyrirkomulag samræmist ekki ákvæði 78. gr. Stjórnarskrár Íslands sem kveður á um sjálfræði sveitarfélaga og rétt þeirra til að ákveða hvort og hvernig tekjustofnar þeirra skulu nýttir.

Bæjarráð Kópavogs fjallaði um frumvarpsdrögin á fundi sínum þann 23. mars sl. Í kjölfar kynningar var lögð fram eftirfarandi bókun frá meirihluta bæjarráðs:

„Mikilvægt er að benda á stjórnarskrárvarinn rétt sveitarfélaga til að ráða sjálf málefnum sínum. Með þessum tillögum er verið að leggja til pólitíska einstefnu að sveitarfélög eigi að hækka útsvarsprósentur bæjarbúa í botn. Ef þessi tillaga verður að veruleika þá er verið að skapa ranga hvata og hindra að sveitarfélög geti skilað ávinningi af góðum rekstri til bæjarbúa.“

Kópavogsbær gerir jafnframt athugasemd við fyrirhugað framlag til sveitarfélaga með sérstakt höfuðstaðarálag. Í frumvarpsdrögum kemur fram að höfuðstaðarálag sé réttlæt看legt þar sem höfuðstaðir sinni þjónustu sem önnur sveitarfélög sinni í minna mæli eða sinni ekki. Er þjónusta við heimilislausa nefnt sem dæmi. Kópavogsbær bendir á að á Höfuðborgarsvæðinu eru línur ekki skýrar og skilgreina má svæðið sem eitt búsetu og atvinnusvæði. Í frumvarpinu eru ekki tilgreind sérstök viðmið eða skilyrði sem sveitarfélag þarf að uppfylla til að eiga rétt á slíku framlagi. Að mati Kópavogsbæjar þarf að skilgreina sérstaklega hvaða geti réttlætt að eitt sveitarfélag fái slíkt framlag umfram önnur sveitarfélög á sama landsvæði sem einnig veita viðamikla og margþætta félagslega þjónustu. Slíkt á ekki að vera háð huglægu mat.

Kópavogsbær mótmælir því að frumvarpið farið óbreytt til þingsins og óskar eftir því að tekið sé tillit til ofangreindra athugasemda.

Virðingarfyllst,

bæjarlögmaður Kópavogs